

Valgfag for 7. klasse på FGU-skoler

Mål med indsats

Udvikling og gennemførelse af valgfag med praktiske forløb på FGU.

Baggrund

I 7. klasse vælger alle elever et 2-årigt praktisk/musisk valgfag, hvilket de går til prøve i efter endt 8. klasse. De fire fag er: Håndværk og design, madkundskab, musik og billedkunst.

De to valgfag håndværk og design kan sammen med madkundskab meget nemt forenes med FGU's faglige temaer: Byg, bolig og anlæg samt Mad og ernæring.

Ide og indhold

Projektet har taget udgangspunkt i at lave aktiviteter, der inviterede 7. klasser til at lave praksis i fagene håndværk og design samt madkundskab hos FGU Trekanten på én af de to skoleadresser i Vejle.

Ideen var, at eleverne hjemme på egen skole arbejdede med et undervisningsforløb i ugerne op til besøget på FGU Trekanten, som en forberedelse til at kunne være praksisfaglige. Det praktiske skulle derefter foregå på en FGU-adresse og munde ud i en fabrikation eller en produktion af en prototype eller produkt, som eleverne kunne tage med hjem på skolen og arbejde videre med. Undervisningsforløbet afsluttedes hjemme på egen skolen med f.eks. præsentation af produkt og refleksion over egen læring.

Kompetencemål for valgfag i grundskolen

	Håndværk og design	Madkundskab
Kompetencemål i faget	<p><u>Forarbejdning:</u> Eleven kan målrette og sikkert anvende værktøjer, redskaber og maskiner til forarbejdning af materialer.</p> <p><u>Materialer:</u> Eleven kan selvstændigt forarbejde mangeartede materialer i forhold til produktets funktion og udtryk.</p> <p><u>Design:</u> Eleven kan arbejde med komplekse designprocesser knyttet til produktfremstilling.</p>	<p><u>Fødevarerbevidsthed:</u> Eleven kan foretage begrundede valg af fødevarer i forhold til produktion, kvalitet og madoplevelse.</p> <p><u>Madlavning:</u> Eleven kan eksperimentere ud fra grundlæggende madlavnings-teknikker.</p>
Understøttelse af den gode overgang	<p><u>Eleven:</u> Undervisningsforløb, hvor der samarbejdes med en ungdomsuddannelse og/eller en virksomhed, bidrager til at gøre elevernes overgang lettere, fordi de får et bredere kendskab til undervisnings- og arbejdsformer og den kultur, der er på ungdomsuddannelsen eller i virksomheden.</p> <p><u>Læreren:</u></p>	

	<p>Samarbejdet med ungdomsuddannelse bidrager til, at lærerne i folkeskolen får større viden om de forskellige uddannelsesmuligheder, og dermed kvalificeres deres bidrag til den vejledningsopgave, de skal forestå i overbygningen.</p> <p>Lærerne på ungdomsuddannelserne øger deres viden om de elever, de modtager fra folkeskolen, og forudsætningerne for at praktisere den gode overgang styrkes.</p>
--	---

Lærerne imellem

Valgfagslæreren og FGU-læreren havde til opgave sammen at lave og kvalificere et undervisningsforløb. Ansvar for før- og efterfasen lå hos valgfagslæreren, og under-fasen var primært placeret hos FGU-læreren.

Lærerne evaluerede forløbet sammen, så der udvikledes et fælles forløb, der fungerede både i valgfags- og FGU-praksis, ligesom det skulle kunne anvendes fremover og give inspiration til et samarbejde skolerne imellem.

Planlagt program for de to set ups

	Håndværk og design – hel dag	Madkundskab – valgfagstimer
<p>Før</p> <p><i>Beskriver den del af forløbet, der skal laves på skolen, som forberedelse til forløbet sammen med FGU</i></p>	<p>Arbejde med minimøbler i valgfag. Tager afsæt i designcirklen, hvor eleverne skal fremstille et ven(nd)e-møbel.</p> <p>Eleverne laver de første trin i designcirklen hjemme på skolen og udarbejder et konkret design, som kan fremstilles på værkstedet på FGU.</p>	<p>Arbejde med bagværk der læner sig ind i et læringsforløb med international mad: <i>Du store lille verden.</i></p> <p>Elever arbejder med madkultur i forskellige lande og fremstiller forskellige retter, der præsenterer landene. Forbereder en praksis, der skal prøves af på FGU.</p>
<p>Under</p> <p><i>Beskriver program og den del af forløbet, der skal arbejdes med på FGU</i></p>	<p>Værksted: Håndværk på FGU Trekanten, Sandagervej.</p> <p>Program fra kl. 8.30-14.00.</p> <p>Kl. 8.15: Transport med FGU-bussen.</p> <p>Kl. 8.30: Morgenmad og velkomst sammen med værkstedet Håndværk.</p> <p>Kl. 9.00- 11.30: Praktisk værkstedsarbejde på Håndværk - fabrikation af ven(nd)e-møbel.</p> <p>Her bliver grundskoleelever sat sammen med FGU-elever (sidemandsoplæring). Det medbragte design udføres i fællesskab</p>	<p>Værksted: Køkken på FGU Trekanten, Boulevarden.</p> <p>Program fra kl. 12.30-14.45.</p> <p>Kl. 12.30: Ankomst og velkomst på FGU.</p> <p>Kl. 12.45: Praktisk værkstedsarbejde med bagning af 3 forskellige slags kager fra Nordafrika, Frankrig og USA. Elever inddeles i 3 grupper og kobles med FGU-elever, der hjælper det praktiske arbejde på vej.</p> <p>Kl. 13.45: Pause.</p> <p>Kl. 14.00: Fortsat praktisk arbejde.</p>

	<p>med FGU-eleverne, der guider og hjælper det praktiske arbejde på vej.</p> <p>Kl. 11.30- 12.00: Frokost sammen med Håndværk og lærere.</p> <p>Kl. 12.00- 14.00: Fortsættelse af praktisk arbejde på Håndværk samt afrunding.</p> <p>Kl. 14.00: Hjem med FGU-bussen til banegården.</p> <p>Ven(nd)e-møblerne blev efterfølgende leveret på skolen af FGU-eleverne.</p>	<p>Kl. 14.30: Smag på bagværk og afrunding. Alle smager hinandens kager, og der gives feedback på smag og finish. De resterende kager uddeles og sendes med hjem til forældre og søskende.</p> <p>Kl. 14.45: Afgang fra FGU.</p>
<p>Efter</p> <p><i>Beskriver den del af forløbet, der skal bearbejdes og evalueres på skolen</i></p>	<p>Præsentation af eget møbel for klassen.</p> <p>Refleksion over egen læring og oplevelse med at være på FGU Trekanten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad ved jeg nu, som jeg ikke vidste før? • Hvad kan jeg bruge det, jeg har lært til? • I hvilke andre sammenhænge kan jeg bruge det, jeg har lært? • Hvad kan jeg fortælle om FGU Trekanten? 	<p>Refleksion over egen læring og oplevelse med at være på FGU Trekanten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad ved jeg nu, som jeg ikke vidste før? • Hvad kan jeg bruge det, jeg har lært til? • I hvilke andre sammenhænge kan jeg bruge det, jeg har lært? • Hvad kan jeg fortælle om FGU Trekanten?

Opsamling på valgfagsdag på Sandagervej med Håndværk og design (HDS) for 7. klasse
 18 elever + 1 lærer afhentet i FGU-bussen kl. 8.20, og kørt til banegården i Vejle kl. 14.00.

1 PGU-lærer + 7 FGU-elever klar til værkstedsundervisning

Program	Kommentar – skrevet af valgfagslærer i 7. klasse
<p>Kl. 8.15: Transport med FGU-bussen</p> <p>Kl. 8.30: Morgenmad og velkomst sammen med værkstedet Håndværk</p>	<p>Vi blev hentet til tiden af en meget sød chauffør fra FGU, som kørte os til Sandagervej. Vi var alene i bussen. FGU-eleverne var mødt.</p>

	<p>Sad sammen med skolens elever og personale og spiste morgenmad. Blev taget godt imod på alle måder.</p>
<p>Kl. 9.00- 11.30: Praktisk værkstedsarbejde på Håndværk - fabrikation af ven(nd)e-møbel</p>	<p>Eleverne mødte ind i værkstedet til en engageret FGU-lærer og syv FGU-elever, som hver fik et hold fra HDS, som de skulle vejlede og hjælpe. Undervisningsmaterialet var forberedt på forhånd. Det gav alle elever en fælles ramme at arbejde ud fra med det samme. Det skabte ro og fungerede rigtig godt.</p> <p>FGU-eleverne overvandt deres generthed og var utroligt søde og gode til at hjælpe og vejlede. FGU-læreren viste med ro, autoritet og engagement, hvordan 7. klasse-eleverne skulle arbejde med skamlerne ud fra en snedkerfaglig baggrund, hvilket de lærte meget af.</p> <p>Interaktionen mellem 7. klasse-eleverne og FGU-eleverne fungerede godt, og de fik hurtigt nogle gode relationer, som vi også kunne se i pauserne og resten af dagen.</p>
<p>Kl.11.30- 12.00: Frokost sammen med Håndværk og lærere</p>	<p>I frokosten opførte alle elever sig mere frie og mindre nervøse, hvor snakken eleverne imellem blev mere fri og afslappet.</p>
<p>Kl. 12.00- 14.00: Fortsættelse af praktisk arbejde på Håndværk samt afrunding</p>	<p>Mange af 7. klasse-eleverne nåede at lave deres skamler færdige, så over middag lavede nogle et fuglehus – igen med støtte og vejledning fra FGU – mens andre gik på metal-værkstedet, hvor de lavede forskellige udsmykninger sammen med FGU-holdet der.</p> <p>De mødte også her en engageret FGU-lærer og elever, der bød dem velkommen, selvom det ikke var planlagt.</p>
<p>Kl. 14.00: Hjem med FGU-bussen til banegården</p>	<p>Kørte tilbage mod Vejle sammen med andre elever fra FGU i FGU-bussen – det gik fint.</p>
<p>Refleksion på dagen: Hvad gik som forventet? Hvad var overraskende?</p>	<p>Det gik over alt forventning. Der var en hyggelig god stemning, god arbejdsatmosfære. Eleverne hyggede sig sammen, hjalp hinanden og alle, selv de elever, som ikke normalt præsterer, fik lavet deres skammel og havde en god dag.</p>

Hvad kan gøres bedre til næste gang?	Det overraskede mig, hvor hurtigt de interagerede på tværs.
Hvad skal vi helt sikkert gentage?	Vi skal helt sikkert gentage forløbet – også inden for andre fagrækker, men kun 3 timer. Det er nok og giver den tilsigtede læring og indsigt, som vi ønsker fra begge sider.

Opsamling på valgfagseftermiddag på Boulevarden med madkundskab for 7. klasse

11 elever + 1 lærer møder ind på Boulevarden kl. 12.30-14.00.

1 PGU-lærer + 6 FGU-elever er klar til værkstedsundervisning.

Program	Kommentar – skrevet af projektmedarbejder
Kl. 12.30: Ankomst og velkomst på FGU	<p>I kantinen på FGU blev der budt velkommen og introduceret til skolen af FGU-lærer i køkkenet, sammen med projektmedarbejder.</p> <p>Eleverne blev delt i grupper og fik tilknyttet FGU-elev, som kunne vejlede og spørges om hjælp.</p> <p>Ingredienser var fundet frem på rullevogn, ligesom opskrifterne var afstemt i antal.</p>
Kl. 12.45-14.00: Praksisnær undervisning	<p>Eleverne arbejdede praktisk og var færdige til at sætte dem i ovnen efter ca. 45 min. Grupperne samarbejdede og både opsøgte hjælp eller fik hjælp af FGU-elever.</p> <p>Mens kagerne var i ovnen, afholdt eleverne en pause på 15 min. Den brugte de i forhallen med bordfodbold og air hockey.</p> <p>Eftersom kagerne var hurtigere færdige end planlagt, fik gruppen en rundvisning på skolen, hvor de kom forbi alle hold og værksteder sammen med FGU-eleverne. Der var på turen dialog både elever og lærere imellem.</p>
Kl. 14.30-14.45: Opsamling og afslutning på eftermiddagen	<p>Alle samledes ved et langt bord, og de bagte kager blev præsenteret og smagt på. Der var dialog rundt om bordet omkring smag og oplevelsen med at bage i et andet køkken end vanligt.</p> <p>Elevefeedback opsamlet på dagen:</p>

	<p>Hvad vil I fortælle derhjemme?</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Jeg har fået en glutenfri opskrift med hjem til min mormor" - "Det var godt – alt var godt" - "At der findes et sted, der handler om at lære noget praktisk, og hvor man kan lære at gå på arbejde" <p>Kommentar hørt midt i rundvisningen fra en elev til en anden elev (kammerater):</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Aj – det er da lige et sted for dig, her skal du da ned at gå bagefter" <p>Alle fik egne kager med hjem i pose, ligesom der var flere, som fik andres kager med hjem.</p>
<p>Refleksion på dagen:</p> <p>Hvad gik som forventet?</p> <p>Hvad var overraskende?</p> <p>Hvad kan gøres bedre til næste gang?</p> <p>Hvad skal vi helt sikkert gentage?</p>	<p>Valgfaglærere:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nød at se eleverne i en anden arena, hvor der var lejlighed til at se eleverne mere som iagttager end lærer - Fik øje på flere elever, der deltog, som normalt ikke er så deltagende i undervisningen - Foråret for 7. kl. er et godt tidspunkt, pga. der sker meget andet i elevernes liv med konfirmationer osv. - Vil rigtig gerne på besøg igen <p>FGU-lærere:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Minimum af indkøb, og der var faktisk tid til, at "gæsterne" selv kunne have fundet ingredienser frem - En overraskende god opgave for FGU-elever at planlægge, forberede og have en funktion undervejs i timerne - Mulighed for at differentiere i egne læremål ved at få gæster i køkkenet - Næste gang kan opgaven godt være mere kompleks, eleverne var hurtigere færdige end forventet - Rundvisningen kan med fordel være FGU-elever, der laver ved fremtidige besøg – ung til ung-dialog med de voksne på sidelinjen <p>Der blev lavet aftale om, at valgfaglærer kommer igen næste forår med nyt valgfagshold i køkkenet på Boulevarden.</p>

Læring efter afvikling af valgfag for 7. klasse på FGU Trekanten

- Flere elever i 7. klasse var i højere grad aktive og deltagende end normalt i valgfagstimerne
- Besøg af 7. klasse gav mulighed for at differentiere og inspirere FGU-undervisningen
- Elev til elev-læring fungerede i praksis
- Lærer til lærer-dialog sikrede gode forløb
- Koordinering og planlægning krævede tid og ressourcer hos lærere i begge institutioner, og oplevedes i begge tilfælde som givet godt ud
- 2-3 timer med besøg viser sig mere passende, fremfor besøget der varede hele dagen
- Der blev skabt grundlag for fremtidige aftaler mellem valgfag i grundskolen og praksis på FGU
- Anbefales at lave en fælles forventningsafstemning omkring hvor ofte, og i hvilke rammer der fremover er muligt at have valgfagselever på besøg hos FGU
- Anbefales at lave præcise aftaler vedrørende udgifter for besøget (materialer, forplejning, transport mm.)